

PROJEKT

»ZGODNJA POKLICNA IN ZAPOSLOTVENA REHABILITACIJA V PROCESU VRAČANJA NA DELO«

V OKVIRU OP EKP 2014-2020

V letu 2020 je Univerzitetni rehabilitacijski inštitut – Soča pričel z izvajanjem projekta *Zgodnja poklicna in zaposlitvena rehabilitacija v procesu vračanja na delo*. Namen projekta je preoblikovati sedanji model poklicne rehabilitacije v model celostne zgodnje poklicne in zaposlitvene rehabilitacije v procesu vračanja na delo, s poudarkom na spodbujanju medsebojnega sodelovanja vseh vključenih deležnikov v procesu vračanja na delo.

Rehabilitacijski ukrepi so smiselni od začetka zdravljenja do konca življenja – strateški cilj celostne rehabilitacije, ki jo želimo s projektom oblikovati in preizkusiti ter nato implementirati na nacionalni sistemski ravni, je s celostno in pravočasno rehabilitacijo osebam z invalidnostjo in funkcionalnimi ovirami izboljšati zaposljivost, jim omogočiti oziroma zagotoviti zaposlitev in tako izboljšati njihovo kakovost življenja.

Celosten model je namenjen izboljšanju zaposljivosti oseb, ki zaradi posledic bolezni/invalidnosti ne morejo več opravljati svojega dosedanjega dela na enak način, kot so ga pred nastankom bolezni/invalidnosti, oziroma jim zaradi posledic bolezni/invalidnosti in nepravočasnega vključevanja v ukrepe poklicne rehabilitacije grozi izguba zaposlitve.

Na podlagi pridobljenih rezultatov pilotne izvedbe novega modela poklicne rehabilitacije in predloga za sistemske spremembe bo projekt prispeval k pridobivanju in ohranjanju zaposlitev, saj je predvideno hitrejšo vključevanje oseb iz ranljive ciljne skupine v poklicno rehabilitacijo tudi že v času bolniškega staleža, s čimer bomo dosegli, da ne pride do njihovega odpuščanja. K uresničevanju cilja bo v veliki meri pripomoglo medinstitucionalno sodelovanje ter spremenjeni oziroma dopolnjeni ukrepi v okviru poklicne rehabilitacije, poleg tega izpostavljamo še aktivno vlogo delodajalcev kot partnerjev v procesu poklicne rehabilitacije.

Ciljne skupine projekta:

- zaposleni, ki so v bolniškem staležu in za katere se predvideva dolgotrajnejša odsotnost z dela, zlasti starejši od 45 let,
- delodajalci iz javnega in zasebnega sektorja,
- strokovna javnost (zdravniki specialisti medicine dela, prometa in športa in drugih ustreznih specialnosti, izvajalci zaposlitvene rehabilitacije in ostali strokovni delavci s področja zaposlovanja in ravnanja z invalidnostmi).

Glavni cilji projekta:

- ocena stanja poklicne rehabilitacije in primerjalna študija evropskih držav,
- oblikovanje modela celostne zgodnje poklicne in zaposlitvene rehabilitacije v procesu vračanja na delo,
- priprava predloga zakonskih sprememb za izvedbo modela zgodnje poklicne in zaposlitvene rehabilitacije v procesu vračanja na delo,
- dvig ozaveščenosti in informiranosti zavarovancev, delodajalcev in strokovne javnosti.

Predvideni kazalniki učinka

- Kazalnik 1: oblikovana in delujoča spletna stran projekta // ciljna vrednost: 1
- Kazalnik 2: število zavarovancev, vključenih v pilotno izvedbo predlaganega modela // ciljna vrednost: 100 zavarovancev
- Kazalnik 3: število delodajalcev, ki bodo vključeni v promocijske aktivnosti // ciljna vrednost: 300 delodajalcev
- Kazalnik 4: število izvedenih seminarjev in konferenc // ciljna vrednost: 3

Predvideni kazalniki rezultata:

- Kazalnik 1: na podlagi pilotne izvedbe novega modela celostne zgodnje poklicne in zaposlitvene rehabilitacije oblikovane in izdelane smernice za izvajanje poklicne rehabilitacije

Časovni načrt izvedbe projekta s popisom aktivnosti in podaktivnosti

Vodja projekta: **URI – Soča**

Trajanje projekta: **1. 5. 2020 – 31. 12. 2022**

1. aktivnost: Upravljanje/vodenje in koordinacija projekta

1.1. podaktivnost: **Koordinacija in vsebinsko vodenje projekta in strokovnih aktivnosti (1. 5. 2020 – 31. 12. 2022):**

- koordinacija in sodelovanje pri pripravi celovitega strateškega vsebinskega načrta pri zasledovanju strokovno vsebinskih ciljev projekta,
- sestava projektne sveta iz predstavnikov ključnih deležnikov za izvedbo projekta in njegovih vsebin: URI – Soča, ZPIZ, ZZZS, MDDSZ in MZ (management partnerjev projekta),
- strokovno sodelovanje pri izvedbi vseh aktivnosti in podaktivnosti projekta,
- sodelovanje pri vključevanju zunanjih, kompetentnih strokovnjakov v posamezne projektne vsebine,
- sodelovanje pri nadzoru nad izvajanjem storitev zunanjih izvajalcev,
- koordiniranje strokovnih nalog v projektni skupini in zunanjim izvajalcem,
- vsebinsko spremljanje izvajanja vsebine projekta,
- strokovno sodelovanje pri vrednotenju izvedenih aktivnosti in njihovih rezultatov in
- izvajanje drugih najzahtevnejših, strokovno-vsebinskih nalog v sklopu projektnih aktivnosti.

1.2. podaktivnost: **Administrativno vodenje projekta in administrativno-tehnične naloge** (1. 5. 2020 – 31. 12. 2022):

- administrativno in finančno vodenje in upravljanje projekta,
- vsa potrebna administrativno-tehnična pomoč in podpora pri izvajanju vseh projektnih aktivnosti po posameznih projektnih vsebinskih sklopih,
- priprava vsebinskih in finančnih poročil in ostalih potrebnih gradiv,
- vodenje enostavnih in zahtevnih evidenc, različnih zapisov,
- zbiranje ponudb ter sodelovanje pri pripravi in spremljanju izvajanja javnih naročil,
- organizacija različnih dogodkov,
- sprotno urejanje in zbiranje potrebne dokumentacije za spremljanje projektnih aktivnosti in za redno vsebinsko poročanje o izvedenih projektnih aktivnostih MDDSZ;
- zbiranje, urejanje in arhiviranje projektne dokumentacije,
- sodelovanje pri organizaciji in izvajanju promocijskih aktivnosti in dogodkov v okviru projekta,
- administrativna in tehnična pomoč in podpora vsem deležnikom v projektu,
- administrativna koordinacija in izvajanja vsebinskih aktivnosti projekta z zunanjimi izvajalci in ostale administrativno-tehnične naloge.

2. aktivnost: Informiranje in obveščanje

2.1. podaktivnost: **Oblikovanje IKT podpornega okolja – spletna stran** (1. 5. 2020 – 31. 10. 2020):

- oblikovanje, vzpostavitev in vzdrževanje spletne strani, odprtega in zaprtega tipa:
 - odprti tip spletne strani bo namenjen strokovni javnosti in uporabnikom pravic do poklicne rehabilitacije (delodajalci, invalidi in ostale osebe z zdravstvenimi težavami), vseboval bo forum (pogosta vprašanja in odgovori), možnost webinarja, objavljanja strokovnih vsebin in podobno,
 - zaprti tip spletne strani bo namenjen projektni skupini za lažje/tekoče in transparentno komuniciranje v sklopu vseh projektnih aktivnosti (časovnica planiranih in izvedenih projektnih aktivnosti, zapisi srečanj, sprejeti sklepi, strokovna gradiva ipd.); vstop bo omogočen z geslom.
- priprava strokovno-informacijskega gradiva, ki bo objavljeno/dostopno na spletni strani.

2.2. podaktivnost: **Izdelava logotipa in grafične podobe projekta** (1. 5. 2020 – 31. 8. 2020):

- logotip,
- grafična podoba projekta.

2.3. podaktivnost: **Izvedba seminarjev in drugih strokovnih srečanj** (1. 5. 2020 – 30. 9. 2022):

- organizacija seminarja za izvajalce medicine dela in drugih specialnosti ter izvajalce zaposlitvene rehabilitacije (*v okviru aktivnosti Oblikovanje predloga modela izvajanja poklicne rehabilitacije*),
- organizacija in izvedba zaključne konference (*v okviru aktivnosti 7, podaktivnosti 7.3 Priprava zaključne konference*),
- priprava informativno-promocijskega tiskanega gradiva za strokovne delavce, zavarovance in delodajalce za izvedbo navedenih dogodkov (*zloženke, USB ključki, torbice, rolo/pingo*).

2.4. podaktivnost: ***Ostale aktivnosti informiranja in obveščanja (1. 5. 2020 – 31. 12. 2022):***

- organizacija in sodelovanje na javnih dogodkih, informiranje medijev, oblikovanje sporočil za medije,
- priprava in objava strokovnih člankov in prispevkov v strokovnih revijah, na nacionalnih in mednarodnih konferencah in ostalih relevantnih strokovnih srečanjih,
- razvoj tako imenovane »vstopno-informacijsko-koordinacijske točke« – VIK točke za učinkovito informiranje, svetovanje in ozaveščanje strokovne javnosti ter medinstitucionalno sodelovanje.

3. **aktivnost: Analiza stanja ter primerjalno-pravni in strokovni pregled dobrih praks držav članic EU**

3.1. podaktivnost: ***Primerjalna analiza systemske ureditve v Sloveniji in v izbranih članicah EU ter izbor dobrih praks (1. 6. 2020 – 30. 11. 2020):***

- analiza systemske ureditve in dobrih praks držav članic EU na predmetnem vsebinskem področju,
- analiza stanja izvajanja poklicne rehabilitacije v Sloveniji (SWOT analiza),
- primerjalna analiza systemske ureditve in izbor dobrih praks v državah članicah EU in v Sloveniji, preučitev možnosti prenosa tujih praks na slovenska tla ter analiza oziroma ugotavljanje razlik in razlogov zanje. Rezultati analize bodo podlaga za izboljšanje nacionalnega sistema.

4. aktivnost: Oblikovanje predloga modela izvajanja poklicne rehabilitacije

4.1. podaktivnost: **Študijski obisk v tujini pri relevantni instituciji** (1. 9. 2020 do 31.12.2020):

- 4 do 5 dnevni študijski obisk z namenom ogleda modela poklicne rehabilitacije v izbrani državi EU (država bo izbrana po izdelavi primerjalne analize).

4.2. podaktivnost: **Opredelitev procesa poklicne rehabilitacije kot dela celostne rehabilitacije** (1. 6. 2020 do 31. 10. 2022):

- oblikovanje (širše) razvojne skupine (multidisciplinarno in medinstitucionalno sodelovanje) v sestavi strokovnih delavcev URI – Soča, izvajalcev ZR, izvedencev ZPIZ, imenovanih zdravnikov pri ZZZS, predstavnikov NIJZ, specialistov medicine dela, prometa in športa (8 srečanj),
- opredelitev procesa poklicne rehabilitacije kot dela celostne rehabilitacije (glej Organigram):
 1. Zavarovanec vstopi v proces poklicne rehabilitacije.
 2. Strokovni delavec na VIK točki na podlagi mnenja imenovanega zdravnika ZZZS ter izvedenca IK ZPIZ pripravi zgodnje preliminarno mnenje s predlogom nadaljnjih postopkov oziroma z odločbo o statusu.

3. Na podlagi zgodnjega preliminarnega mnenja sta možni dve nadaljnji poti:

.3.1. V primeru, da zaradi zdravstvenega stanja poklicna rehabilitacija kot pravica po Zakonu o PIZ še ni smiselna, zavarovanec ostane v bolniškem staležu, nadaljnjo obravnavo pa prevzame pooblaščen izvajalec medicine dela, ki mu je delodajalec zavarovanca poveril izvajanje zdravstvenih ukrepov v zvezi z zdravjem pri delu. V kolikor delodajalec nima izbranega pooblaščenega izvajalca medicine dela, bomo za namene projekta izbrali izvajalce medicine dela v regiji, h katerim bodo ti zavarovanci napoteni. Pooblaščen ali izbrani izvajalci medicine dela bodo pripravili načrt postopnega vračanja na delo, katerega vsebina in cilji bodo podrobneje opredeljeni znotraj projekta. V tem procesu sodelujejo imenovani zdravniki ZZZS, izvajalci zaposlitvene rehabilitacije in po potrebi tudi izvedenci ZPIZ.

.3.2. V primeru, da je, glede na zdravstveno stanje, smiselna takojšnja poklicna rehabilitacija, se zavarovanec vključi v poklicno rehabilitacijo po Zakonu o PIZ, katere del (priprava strokovnega mnenja) poteka pri izvajalcih zaposlitvene rehabilitacije, ponovno pa se vključi pooblaščen izvajalec medicine dela. Strokovno mnenje obravnava IK ZPIZ.

- opredelitev potrebnih aktivnosti/storitev za uspešno izvedbo celotnega procesa, povezovanje med vključenimi deležniki in odpravo problematike v praksi,
- izbor izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije in pooblaščenih izvajalcev medicine dela, ki bodo sodelovali v pilotni fazi,
- opredelitev strokovnih smernic/standardov za uspešno izvedbo poklicne rehabilitacije v sklopu celostne rehabilitacije in poklicne rehabilitacije kot pravice iz ZPIZ-2,
- opredelitev pristopov oziroma načinov sodelovanja in vključevanja delodajalcev v proces poklicne rehabilitacije (informiranje, svetovanje; aktivno sodelovanje),
- oblikovanje smernic modela podpornih institucij,
- priprava predloga sistemskih rešitev poklicne rehabilitacije za izboljššan proces poklicne rehabilitacije.

4.3. podaktivnost: **Seminar za izvajalce medicine dela in izvajalce zaposlitvene rehabilitacije (2020, 2021):**

- izvedba dveh seminarjev za strokovne delavce (zdravnike specialiste medicine dela in drugih specialnosti, ki so vključeni v proces vračanja na delo, in izvajalce zaposlitvene rehabilitacije,):
 - prvi, uvodni seminar: seznanitev strokovnih delavcev s predlaganim modelom in vsebino poklicne rehabilitacije in njihovimi vlogami v pilotni fazi projekta ter
 - drugi, nadaljevalni seminar, na katerem bo poudarek na razreševanju težav in dilem, do katerih bo predvidoma prihajalo v praksi.

5. **aktivnost: Vzpostavitev vstopno-informacijsko-koordinacijske točke**

5.1. podaktivnost: **Vzpostavitev dveh VIK točk (1. 5. 2020 do 31. 5. 2020):**

- oblikovanje t.i. »vstopno-informacijsko-koordinacijske točke – VIK točke« za potek poklicne rehabilitacije znotraj sistema zdravstvenega ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja – razvojna skupina poda predlog za delovanje VIK točke na dveh OE ZPIZ vzhodne in zahodne regije ter opredeli postopke, procese ter naloge zaposlenih in sodelujočih na VIK točki.

5.2. podaktivnost: **Operativno delovanje VIK točk (1. 6. 2020 do 31. 12. 2022):**

- namen VIK točk je (1) koordinacija procesa poklicne rehabilitacije od vstopa zavarovanca po daljšem bolniškem staležu in koordinacija relevantnih storitev in institucij (ZPIZ, ZZZS, URI – Soča ipd.) glede na potrebe vključene osebe ter (2) informiranje in svetovanje delodajalcem, zavarovancem, strokovni javnosti in ostalim zainteresiranim o poteku in koristih poklicne rehabilitacije.

6. aktivnost: Pilotno testiranje predloga modela v praksi

6.1. podaktivnost: **Nabor kandidatov zavarovancev** (1. 11. 2020 do 30. 11. 2022):

- nabor kandidatov-zavarovancev po treh mesecih bolniškega staleža v sodelovanju imenovanih zdravnikov ZZZS.

6.2. podaktivnost: **Obravnava kandidatov zavarovancev – pilotna izvedba projekta** (1. 11. 2020 do 30. 11. 2022):

- obravnava izbranih kandidatov na VIK točki v sodelovanju z izvedenci ZPIZ in imenovanimi zdravniki ZZZS,
- izdelava zgodnjega preliminarnega mnenja,
- obravnava zavarovancev pri pooblaščenih izvajalcih medicine dela oziroma izbranih zdravnikih medicine dela z namenom postopnega vračanja na delo,
- obravnava zavarovancev pri izbranih izvajalcih zaposlitvene rehabilitacije.

6.3. podaktivnost: **Sodelovanje z delodajalci** (1. 11. 2020 – 30. 11. 2022):

- spremljanje zavarovancev, vključenih v pilotno izvedbo projekta, pri delodajalcih,
- nabor, promocija in ozaveščanje delodajalcev o smiselnosti poklicne rehabilitacije,
- sodelovanje z delodajalci (vsaj 300). Sodelovanje zajema spremljanje oseb, vključenih v pilotno izvedbo poklicne rehabilitacije ter nabor, promocijo in ozaveščanje delodajalcev o poklicni rehabilitaciji (konferenca, seminarji in druge promocijske aktivnosti).

7. aktivnost: Evalvacija in oblikovanje predloga sistemskih rešitev poklicne rehabilitacije

7.1. podaktivnost: **Evalvacija projektnih aktivnosti** (1. 7. 2022 – 31. 10. 2022):

- priprava metodologije za evalvacijo projektnih aktivnosti,
- izvedba evalvacije projektnih aktivnosti,
- priprava poročila z ugotovitvami in predlogi (zunanji izvajalec).

7.2. podaktivnost: **Priprava nacionalnega poročila** (1. 3. 2022 – 31. 12. 2022):

- priprava nacionalnega poročila s smernicami za vključevanje rezultatov/ugotovitev projekta v zakonodajo in prakso ter predlogi sistemskih rešitev poklicne rehabilitacije,
- spreminjanje sistemske ureditve poklicne rehabilitacije kot dela celostne rehabilitacije z namenom hitrejšega vračanja na delo in ohranjanja zaposlitve.

7.3. podaktivnost: **Priprava zaključne konference** (1. 8. 2022 – 30. 11. 2022):

- priprava in izvedba zaključne, nacionalne konference, na kateri bodo predstavljeni rezultati in ugotovitve, ki jih bomo pridobili tekom pilotne izvedbe projekta.

Tabela z navedbo aktivnosti in podaktivnosti ter časovnim načrtom

1. aktivnost:	Upravljanje/vodenje in koordinacija projekta	
1.1.podaktivnost:	<i>Koordinacija in vsebinsko vodenje projekta in strokovnih aktivnosti</i>	<i>1. 5. 2020 – 31. 12. 2022</i>
1.2.podaktivnost:	<i>Administrativno vodenje projekta in administrativno-tehnične naloge</i>	<i>1. 5. 2020 – 31. 12. 2022</i>
2. aktivnost:	Informiranje in obveščanje	
2.1.podaktivnost:	<i>Oblikovanje IKT podpornega okolja – spletna stran</i>	<i>1. 5. 2020 – 31. 10. 2020</i>
2.2.podaktivnost:	<i>Izdelava logotipa in grafične podobe projekta</i>	<i>1. 5. 2020 – 31. 8. 2020</i>
2.3.podaktivnost:	<i>Izvedba seminarjev in drugih strokovnih srečanj</i>	<i>1. 5. 2020 – 30. 9. 2022</i>
2.4.podaktivnost:	<i>Ostale aktivnosti informiranja in obveščanja</i>	<i>1. 5. 2020 – 31. 12. 2022</i>
3. aktivnost:	Analiza stanja ter primerjalno-pravni in strokovni pregled dobrih praks držav članic EU	
3.1.podaktivnost:	<i>Primerjalna analiza systemske ureditve v Sloveniji in v izbranih članicah EU ter izbor dobrih praks</i>	<i>1. 6. 2020 – 30. 11. 2020</i>
4. aktivnost:	Oblikovanje predloga modela izvajanja poklicne rehabilitacije	
4.1.podaktivnost:	<i>Študijski obisk v tujini pri relevantni instituciji</i>	<i>1. 9. 2020 – 31. 12. 2020</i>
4.2.podaktivnost:	<i>Opredelitev procesa poklicne rehabilitacije kot dela celostne rehabilitacije</i>	<i>1. 6. 2020 – 31. 10. 2022</i>
4.3.podaktivnost:	<i>Seminar za izbrane izvajalce medicine dela in izvajalce zaposlitvene rehabilitacije</i>	<i>2020, 2021</i>
5. aktivnost:	Vzpostavitev vstopne informacijsko-koordinacijske točke	
5.1.podaktivnost:	<i>Vzpostavitev dveh VIK točk</i>	<i>1. 5. 2020 – 31. 5. 2020</i>
5.2.podaktivnost:	<i>Operativno delovanje VIK točk</i>	<i>1. 6. 2020 – 31. 12. 2022</i>

6. aktivnost:	Pilotno testiranje predloga modela v praksi	
6.1.podaktivnost:	<i>Nabor kandidatov zavarovancev</i>	<i>1. 11. 2020 – 30. 11. 2022</i>
6.2.podaktivnost:	<i>Obravnava kandidatov zavarovancev – pilotna izvedba projekta</i>	<i>1. 11. 2020 – 30. 11. 2022</i>
6.3.podaktivnost:	<i>Sodelovanje z delodajalci</i>	<i>1. 11. 2020 – 30. 11. 2022</i>
7. aktivnost:	Evalvacija in oblikovanje predloga sistemskih rešitev poklicne rehabilitacije	
7.1.podaktivnost:	<i>Evalvacija projektnih aktivnosti</i>	<i>1. 7. 2022 – 31. 10. 2022</i>
7.2.podaktivnost:	<i>Priprava nacionalnega poročila</i>	<i>1. 3. 2022 – 31. 12. 2022</i>
7.3.podaktivnost:	<i>Priprava zaključne konference</i>	<i>1. 8. 2022 – 30. 11. 2022</i>